

YTTRANDE

Datum
2019-02-13

Dnr (anges vid skriftväxling)
420-529-2019

Miljö- och energidepartementet
m.remissvar@regeringskansliet.se

kopia:
ina.muller.engelbrektson@regeringskansliet.se

Remissyttrande – Meddelande från kommissionen En ren jord åt alla - En europeisk strategisk långsiktig vision för en stark, modern, konkurrenskraftig och klimatneutral ekonomi

(M2019/00116/K1)

Ställningstagande

Länsstyrelsen i Jämtlands län har ombetts yttra sig över EU-kommissionens meddelande ”En ren jord åt alla”. Länsstyrelsen välkomnar en tydlig och ambitiös långsiktig strategi och vision för EU:s klimatpolitik och delar analysens slutsatser om att ett utvecklat åtgärdsarbete behövs inom alla sektorer för att nå visionen om nollutsläpp av växthusgaser i EU senast år 2050

Vi ser positivt på att den föreslagna strategin ligger i linje med FN:s globala hållbarhetsmål i Agenda 2030, med principer som bygger på ett innovativt, konkurrenskraftigt, inkluderande, socialt rättvist och multilateralt synsätt.

En ambitiös och långsiktig vision för EU ger ett viktigt stöd till länsstyrelsernas uppdrag att långsiktigt främja, samordna och leda det regionala arbetet inom samtliga relevanta sakområden avseende energiomställning och minskad klimatpåverkan. Miljömålsberedningen konstaterade i den överenskommelse som föregick det klimatpolitiska ramverket att en skärpt klimatpolitik inom EU är avgörande för att Sverige ska lyckas i ambitionen att vara ett ledande land i det globala arbetet med att förverkliga Parisavtalet, och för att nå de uppsatta nationella etappmålen på väg mot nettonollutsläpp år 2045. En långsiktig vision om ett växthusgasneutralt EU år 2050 stödjer länsstyrelsernas uppdrag att ta fram regionala energi- och klimatstrategier utifrån Sveriges

långsiktiga energi- och klimatmål, och arbetet för att ge dessa mål ökat genomslag.

Synpunkter på scenarier i förslaget

Av de åtta scenarier till år 2050 som modellerats är det scenario 7 och 8 som kan bedömas ha tillräcklig ambitionsnivå för att nå nollutsläpp. Av dessa bedöms scenario 8 ha flest synergier med andra Agenda 2030-mål. Att såsom i scenario 8 tydligare inkludera livsstilsförändringar och ändrade konsumtionsval innebär att Europa inte blir lika beroende av tekniker som i dagsläget inte finns på plats i stor skala (CCS, vätgas, e-bränslen etc). Samtidigt behövs satsningar på CCS och särskilt bio-CCS, i likhet med scenario 7, för att bygga upp en kapacitet för att uppnå de negativa utsläpp som är nödvändiga, särskilt efter år 2050.

Glapp mellan scenarier och vad som krävs

Som ovan nämnts konstaterade Miljömålsberedningen att en skärpning av EU:s klimatpolitik är viktig för att klara att nå de svenska etappmålen till åren 2030 och 2040. Det är tveksamt om utsläppsbanan till 2050 stödjer genomförandet av de svenska etappmålen i tillräcklig hög grad. Även de mest ambitiösa scenarierna 7 och 8, som uppges klara 1,5-gradersmålet, indikerar en utsläppsbanan med betydligt lägre utsläppsminskningar till 2030 och 2040 än vad de svenska etappmålen anger (figur 90 i bakgrundsanalysen). Till exempel indikeras en utsläppsminskning för vägtransporter på omkring 25 procent mellan åren 2005 och 2030 (figur 58 i bakgrundsanalysen). En så pass svag reduceringstakt på europeisk nivå stödjer knappast uppfyllandet av det svenska sektorsmålet för inrikes transporter som anger en utsläppsminskning på 70 procent år 2010-2030.

Nationella förutsättningar olika

Det behöver finnas tillräcklig flexibilitet i EU:s strategiska vision för att göra det möjligt för medlemsstaterna att uppnå målen utifrån sina olika nationella förutsättningar. Sveriges förutsättningar skiljer sig på vissa viktiga punkter relativt de flesta andra EU-länder. Exempelvis har Sverige hög andel vattenkraft, en relativt sett god tillgång på biomassa, stor säsongsbunden variation i energianvändning och väl utbyggd fjärrvärme. Det innebär att lösningarna för Sverige ser något annorlunda ut än vad som beskrivs i EU-visionen. Exempelvis behövs i Sverige sannolikt mer bioenergi för uppvärmning (då det är dyrt att lagra elenergi från sommar till vinter) och den väl utbyggda fjärrvärmens med kraftvärme kan vara mer kostnadseffektivt än till exempel vätgaslager för att hantera skillnader i utbud och efterfrågan av el.

Involvera olika aktörer

Länstyrelsen instämmer i visionens skrivningar om vikten av bred förståelse och acceptans för det omställningsarbete som behövs. Det krävs även ett aktivt arbete för att göra omställningen attraktiv för så många som möjligt, och för att lindra effekterna för de medborgargrupper och regioner som riskerar att drabbas negativt av omställningen. Satsningar på förnybar energi och ökad förädling av bioråvaror är exempel på insatser som har potential att motverka ökade sociala och regionala skillnader. Här fyller även länstyrelsen en viktig roll, till exempel genom att samordna insatser för att kommuner, företag och andra aktörer ska kunna förbereda sig och ställa om sin verksamhet.

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Jöran Hägglund efter föredragning av samordnare hållbar samhällsutveckling Lars Jonsson.

Jöran Hägglund

Lars Jonsson

Detta beslut har signerats elektroniskt och saknar därför underskrifter.